

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž-Us 14/2020-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Ane Garačić kao predsjednice vijeća te Damira Kosa i dr. sc. Zdenka Konjića kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice – specijalistice Martine Setnik kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optužene D. S., zbog kaznenog djela iz čl. 337. st. 1. Kaznenog zakona ("Narodne novine", broj 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. – Odluka Ustavnog suda, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07. i 152/08. - dalje u tekstu: KZ/97.), odlučujući o žalbama Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (dalje u tekstu: USKOK) i optužene D. S. podnesenima protiv presude Županijskog suda u Rijeci od 10. prosinca 2019. godine, broj K-Us-20/18, u sjednici održanoj 1. lipnja 2020. godine, u prisutnosti u javnom dijelu sjednice branitelja optužene D. S., odvjetnika F. S.

pre s u d i o j e :

Žalbe USKOK-a i optužene D. S. odbijaju se kao neosnovane te se potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom donesenom u ponovljenom postupku optužena D. S. proglašena je krivom zbog kaznenog djela protiv službene dužnosti – zlouporabe položaja i ovlasti iz čl. 337. st. 1. KZ/97. te je osuđena na kaznu zatvora u trajanju od osam mjeseci, a na temelju čl. 67. KZ/97. primijenjena joj je uvjetna osuda, tako da ova kazna zatvora neće biti izvršena ako optuženica u roku od dvije godine ne počini novo kazneno djelo.

Na temelju čl. 63. KZ/97. optuženoj D. S. će se u slučaju opoziva uvjetne osude u izrečenu kaznu zatvora uračunati vrijeme lišenja slobode i to 6. na 7. svibnja 2009. na način da se jedan dan lišenja slobode izjednačava s jednim danom izrečene kazne zatvora.

Na temelju odredbe čl. 148. st. 1. i 6. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13.,

145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. - dalje u tekstu: ZKP/08.) optužena D. S. je oslobođena dužnosti snalažanja troškova ovog kaznenog postupka iz čl. 145. st. 2. toč. 1. do 6. ZKP/08.

Protiv ove presude žalbu je podnio USKOK, i to zbog odluke o uvjetnoj osudi, predlažući da „Vrhovni sud Republike Hrvatske pobijanu presudu preinači.“

Žalbu protiv te presude podnijela je i optužena D. S., i to osobno i po branitelju, odvjetniku F. S. U osobno podnesenoj žalbi optuženice kao žalbene osnove istaknute su "povrede ustavnih prava, bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i odluka o kaznenoj sankciji", a predloženo je pobijanu presudu preinačiti i optuženicu osloboditi od optužbe ili pobijanu presudu ukinuti i predmet uputiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje, podredno pobijanu presudu preinačiti i optuženicu osuditi blažom, odnosno manjom kaznom, s manjom izrečenom kaznom zatvora uz primjenu uvjetne osude s kraćim rokom kušnje. Žalba optuženice po branitelju podnesena je zbog "narušenih ustavnih i konvencijskih prava tijekom cjelokupnog postupka, bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona te zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja", a predloženo je da Vrhovni sud Republike Hrvatske „1) promijeni pobijanu presudu na način da pravomoćno oslobodi optuženicu, 2) ukoliko ne nađe osnove za navedeno pod 1), da pobijanu presudu potpuno ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje uz uputu o stavu, 3) podredno da ju preinači na način da ako utvrdi da je optuženica počinila predmetno kazneno djelo i da je kriva za to, tada da joj izrekne blažu kaznu.“ Zatražena je obavijest o sjednici žalbenog vijeća. Budući da se ove žalbe međusobno podudaraju i nadopunjavaju, bit će razmotrene kao jedinstvena žalba optužene D. S.

Optuženica je osobno podnijela i odgovor na žalbu USKOK-a iz čijeg sadržaja proizlazi prijedlog da se ista odbije kao neosnovana.

Spis predmeta je, sukladno čl. 474. st. 1. ZKP/08., dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

O sjednici drugostupanjskog vijeća obaviješteni su državni odvjetnik te optužena D. S. i njezin branitelj F. S., odvjetnik iz Z. Na sjednicu je pristupio branitelj optužene D. S., odvjetnik F. S., dok na sjednicu nisu pristupili uredno izviješteni državni odvjetnik i optužena D. S., pa je sjednica vijeća održana u njihovoj odsutnosti na temelju čl. 475. st. 4. ZKP/08. Na sjednici drugostupanjskog vijeća nazočni branitelj optuženice izjavio je da ostaje kod podnesene žalbe i odgovora optuženice na žalbu USKOK-a te je iznio njihov sadržaj, ostavši kod prijedloga iz žalbe i odgovora na žalbu.

Žalbe nisu osnovane.

Na žalbu optuženice osim zbog odluke o kazni

Optuženica u svojoj žalbi vrlo detaljno opisuje postupanje prema njoj prilikom uhićenja, obavijesnog ispitivanja od strane policije, odvođenja istražnom sucu te pretraga koje su potom obavljene nad njom i njezinim stvarima ističući da su joj tim prilikama povrijeđena brojna ustavna i konvencijska prava – pravo na slobodu i zabranu od zatvaranja, pravo na čovječno postupanje s uhićenikom, pravo na zaštitu od priznanja krivnje, odnosno zaštite od

mučenja. Istaknuti žalbeni navodi, međutim, nisu osnovani budući da su prema podacima u spisu predmeta sve radnje koje su tim prilikama poduzete naspram optuženice bile sukladne zakonu i uz poštivanje svih, pa tako i u žalbi optuženice posebno isticanih ustavnih i konvencijskih prava. Druga je stvar što optuženica smatra (što ističe i na više drugih mjesta u svojoj žalbi) da je cijeli ovaj postupak prema njoj nepravedno i neosnovano pokrenut, zbog čega je onda i sve ono što je tijekom njega poduzimano naspram nje nezakonito te protivno ustavnim i konvencijskim pravima.

Optuženica u svojoj žalbi potom izlaže tijek i kronologiju ovog kaznenog postupka od njezina uhićenja u svibnju 2009. do donošenja i dostave ove treće prvostupanjske presude u prosincu 2019. ističući da su joj zbog neopravdano dugog trajanja tog postupka i općenito i u njegovim pojedinim fazama, a s druge strane „brzopoteznog i ekspresnog“ postupanja prvostupanjskog suda u pojedinim fazama, odnosno prilikom poduzimanja pojedinih radnji povrijeđena ustavna i konvencijska prava na pravično suđenje.

U odnosu na istaknute žalbene navode prije svega treba navesti da je ovdje riječ o postupku u kojemu je inicijalno bilo obuhvaćeno devet optuženika, uključujući i optuženu D. S. Međusobna povezanost i isprepletenost njihovih inkriminiranih radnji, a time onda i opsežne dokazne građe, zahtijevala je i opravdavala vođenje jedinstvenog postupka protiv optuženika. Međutim, a kao što je to navela i optužena D. S. u svojoj žalbi, nedostupnost glavnog optuženika u kaznenom postupku koji se vodio pred prvostupanjskim sudom na temelju izvorne optužnice bila je zapreka za brzo okončanje tog prvog prvostupanjskog postupka i u odnosu na nju. Nakon ukidanja prve prvostupanjske presude od strane ovoga suda u odnosu na optuženu D. S. donesene su još dvije prvostupanjske presude. Dakle, u ta dva ponovljena prvostupanjska postupka opet je bilo potrebno izvesti i pažljivo ocijeniti sve dokaze potrebne da bi se donijela pravilna i zakonita odluka, što je svakako zahtijevalo veliku posvećenost i napor. Ova posljednja, treća po redu u odnosu na optuženu D. S., prvostupanjska presuda doista je izražena u pisanom obliku i otpremljena strankama u kratkom roku nakon dovršetka rasprave i objave presude. Međutim, ekspeditivnost u postupanju prvostupanjskog suda nikako se ne može tumačiti nelegitimnom, kako to ističe optuženica u svojoj žalbi. Imajući, naime, u vidu prethodno izloženu kronologiju postupka (za koji i sama žaliteljica smatra da je dugo trajao) i s tim u vezi vrijeme počinjenja inkriminiranih joj radnji te zakonom propisane rokove protekom kojih nastupa zastara kaznenog progona, prvostupanjski sud je u postupku koji je prethodio donošenju ove sada pobijane presude u svemu postupio sukladno zakonu, savjesno i s posebnom marnošću. Prema tome, ovdje nema govora o povredi prava na pravično suđenje zajamčenog čl. 29. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 56/90., 135/97., 8/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10. i 5/14. - dalje u tekstu: Ustav), odnosno čl. 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Narodne novine - Međunarodni ugovori", broj 18/97., 6/99., 14/02., 13/03., 9/05., 1/06. i 2/10. - dalje u tekstu: Konvencija).

Žaliteljica smatra da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08. jer je kao dokaz pročitao i pravomoćnu presudu u odnosu na D. G. Osim što o tom dokazu nije dao nikakvu ocjenu, žaliteljica smatra da nije jasno ni čemu bi ta presuda trebala poslužiti kao dokaz, ističući da je na istu kao na nedopustiv dokaz u ovome predmetu već ukazao i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci broj I Kž-Us-48/12 od 26. studenog 2013.

Prije svega treba reći da u odluci ovoga suda na koju se poziva žaliteljica nije navedeno da je pravomoćna presuda u odnosu na D. G. „nedopustiv dokaz“ u ovom predmetu, kako to tvrdi žaliteljica, već je u toj odluci izraženo stanovište da samo priznanje počinjenja vlastitog kaznenog djela od strane optuženog D. G., a bez da se on u svojoj obrani očitovao, kako o svojim radnjama, tako i o radnjama drugih suoptuženika, ne može biti osnova za utvrđivanje krivnje nekog drugog suoptuženika, pa tako ni optužene D. S. Dakle, nije bilo nikakve zapreke za to da prvostupanjski sud u dokaznom postupku u ovom predmetu pročita i pravomoćnu presudu u odnosu na D. G. Pri tome taj sud nije bio dužan posebno obrazlagati taj dokaz budući da je riječ o dokazu kojim se samo potvrđuje činjenica postojanja pravomoćne osude za D. G. u predmetu u kojemu je inicijalnom optužnicom, a onda i prvom prvostupanjskom presudom bila obuhvaćena i optužena D. S. Taj dokaz, međutim, nije poslužio za utvrđivanje odlučnih činjenica u ovom predmetu, tako da ga, kao što je već navedeno, prvostupanjski sud ni nije bio dužan posebno obrazlagati.

U okviru žalbene osnove bitne povrede odredaba kaznenog postupka (koju pri tome ne označava navođenjem zakonskih odredaba), optuženica nadalje navodi da je u činjeničnom opisu izreke pobijane presude navedeno nekoliko činjenica za koje uopće nisu dani razlozi ili su isti nejasni ili proturječni. Pa tako ističe da je u činjeničnom opisu izreke pobijane presude kao početak inkriminiranog razdoblja naveden nadnevak 27. listopada 2008., a kao kraj 24. veljače 2009., no da nije obrazloženo na temelju čega je prvostupanjski sud to zaključio. Nadalje, da nije obrazložen navod prvostupanjskog suda da je D. G. saznao da se protiv njega poduzimaju posebni izvidi iz čl. 180. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 110/97., 27/98., 58/99., 112/99., 58/02., 143/02., 62/03. - pročišćeni tekst i 115/06. - dalje u tekstu: ZKP/97.), u vezi čega žaliteljica ističe da u prilog tezi da G. nije znao da se protiv njega poduzimaju posebni izvidi govori činjenica da nije pokrenut nikakav kazneni postupak protiv poznatog ili nepoznatog počinitelja zbog kaznenog djela odavanja službene tajne.

Međutim, ni istaknuti žalbeni navodi nisu osnovani.

Što se tiče okvira inkriminiranog razdoblja, u obrazloženju pobijane presude jasno je navedeno da telefonska komunikacija između optuženice i D. G. započinje 27. listopada 2008. (stranica 12., pasus 2. pobijane presude). Prema tome, vrlo je jasno zašto je upravo taj nadnevak uzet kao početak inkriminiranog razdoblja. I u pogledu nadnevka 24. veljače 2009. iz obrazloženja pobijane presude može se jasno razabrati zašto je isti označen kao kraj inkriminiranog razdoblja. Naime, toga dana ostvaren je posljednji telefonski kontakt između optuženice i R. Z. Snimka tog telefonskog razgovora je u tijeku postupka pravomoćnim rješenjem prvostupanjskog suda, doduše, izdvojena iz spisa predmeta (o čemu se prvostupanjski sud očitovao na stranici 4., pasusu 1. pobijane presude), tako da pobijana presuda nije utemeljena na tom dokazu. Međutim, ta okolnost nije zapreka za označavanje tog nadnevka krajem inkriminiranog razdoblja (što je prvostupanjski sud i učinio prihvaćanjem u cijelosti činjeničnog opisa djela iz posljednje izmijene optužbe od strane USKOK-a).

Okolnost da prvostupanjski sud svoju odluku o krivnji optuženice pri tome nije utemeljio i na telefonskoj komunikaciji ostvarenoj između nje i D. G. u razdoblju od 27. listopada 2008. do 15. siječnja 2009. nije ni od kakvog utjecaja na pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Ne može se prihvatiti ni žalbena tvrdnja optuženice da postoji proturječnost između izreke i obrazloženja pobijane presude u pogledu toga je li ona trebala povezivati ili utjecati na izvide u tijeku.

Naime, u izreci pobijane presude jasno je navedeno da je optuženica, s ciljem da okoristi D. G. ostvarivanjem nezakonitog utjecaja na tijek i rezultate policijskih izvida i poreznog nadzora, imala ulogu utjecati na policijskog službenika R. Z., koji je bio zadužen za rad na predmetu D. G., radi smanjenja agilnosti u istraživanju, ali i povezati D. G. i R. Z. te organizirati njihov neposredni susret. Za navedene činjenice su u obrazloženju pobijane presude dani jasni, dostatni i valjani razlozi koje u cijelosti prihvaća i ovaj drugostupanjski sud. Pri tome se, a u odnosu na razloge kojima je obrazložena prvonavedena uloga optuženice, žaliteljica posebno upućuje na one iznesene na stranici 26., pasusu 3. do stranice 27., pasusa 3. pobijane presude, dok se u odnosu na obrazloženje uloge optuženice u pogledu povezivanja i organiziranja neposrednog susreta G. i Z. žaliteljica posebno upućuje na razloge iznesene na stranici 24., pasusu 2. do stranice 25., pasusa 1. pobijane presude. Prema tome, ni u tom dijelu nije ostvarena bitna postupovna povreda iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08., na koju očito upire žaliteljica.

Žaliteljica nije u pravu ni kada tvrdi da u pobijanoj presudi nije obrazloženo znanje D. G. da se protiv njega provode izvidi. Naime, u obrazloženju pobijane presude reproduciran je iskaz svjedoka D. G., a iz istoga vrlo jasno proizlazi da je on znao da se protiv njega provode izvidi, kao i kako je to saznao (stranica 9. pobijane presude). Pri tome je, protivno stanovištu žaliteljice, sasvim irelevantno to što nije pokrenut nikakav kazneni postupak bilo protiv poznatog bilo protiv nepoznatog počinitelja zbog kaznenog djela odavanja službene tajne. Ovo time više kada se ima u vidu da je svjedok D. G. na raspravi 24. siječnja 2019. na pitanje zašto nije podnio kaznenu prijavu ili makar pritužbu na rad Z. ako je smatrao da ovaj "pritišće", odgovorio protupitanjem "Tko će se s rogatim bosti".

Protivno daljnjoj žalbenoj tvrdnji optuženice da prvostupanjski sud nije obrazložio ni navod da je D. G. postupao s ciljem utjecaja i na tijek i rezultate poreznog nadzora, u obrazloženju pobijane presude dani su jasni, dostatni i valjani razlozi o svim odlučnim činjenicama navedenima u činjeničnom opisu djela iz izreke pobijane presude, pa tako i u odnosu na cilj postupanja D. G. naspram optuženice - da okoriste D. G. ostvarivanjem nezakonitog utjecaja na tijek i rezultate policijskih izvida i poreznog nadzora. Da je cilj inkriminiranog postupanja bio i utjecaj na tijek i rezultate i poreznog nadzora nad trgovačkim društvom kojega je odgovorna osoba u inkriminirano vrijeme bio D. G., proizlazi, osim iz svjedočkog iskaza D. G., i iz svjedočkog iskaza R. Z. Naime, svjedok D. G. u svom je iskazu naveo da se u inkriminirano vrijeme provodio porezni nadzor nad njegovim trgovačkim društvom, dok iz iskaza svjedoka R. Z. proizlazi da je on kao policijski službenik koordinirao u istome. Iskazi navedenih svjedoka reproducirani su u obrazloženju pobijane presude pa je već time jasno da je prvostupanjski sud svoje zaključke i o toj odlučnoj činjenici temeljio i na tim dokazima. Osim toga, prvostupanjski sud je svoje zaključke o toj odlučnoj činjenici utemeljio i na sadržaju preslušanih telefonskih razgovora između optuženice i D. G., a iz istih jasno proizlazi da oni razgovaraju i o tijeku provođenja poreznog nadzora nad G. trgovačkim društvom.

Žaleći se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 9. ZKP/08., optuženica ističe da je prvostupanjski sud prekoračio optužbu jer ju je prema izreci

pobijane presude proglasio krivom da je „tako postupala“ na traženje D. G., osim s ciljem da ga poveže s R. Z. (što joj je optužbom stavljeno na teret) i s ciljem pogodovanja G. radi pribavljanja ovome neimovinske koristi.

Protivno istaknutim žalbenim navodima, činjenični opis djela iz izreke pobijane presude potpuno je identičan činjeničnom opisu djela iz posljednje izmjene optužnice ovlaštenog tužitelja od 5. prosinca 2019., odnosno prvostupanjski sud je, donoseći pobijanu presudu, u potpunosti i bez ikakvih izmjena preuzeo upravo onakav činjenični opis kaznenog djela kakav je sadržan u posljednjoj izmjeni optužbe ovlaštenog tužitelja, pa prema tome nema govora o prekoračenju optužbe, kako to pogrešno tvrdi optužena S. u svojoj žalbi.

Ne može se prihvatiti ni daljnja žalbena tvrdnja optuženice da je bitna postupovna povreda iz čl. 468. st. 1. toč. 9. ZKP/08. počinjena i time što je prvostupanjski sud u obrazloženju pobijane presude naveo i interpretirao kao dokaze i snimke telefonskih razgovora između nje i D. G. iz razdoblja od 1. ožujka do 23. travnja 2009. iako ju je, prema izreci pobijane presude, osudio za razdoblje od 27. listopada 2008. do 24. veljače 2009.

Prije svega, a kao što je već prethodno navedeno, prvostupanjski sud je prema izreci pobijane presude optuženicu proglasio krivom za upravo onakvu inkriminaciju kako je ona opisana u posljednjoj izmjeni optužbe ovlaštenog tužitelja, uključujući i njezinu vremensku odrednicu. Dakle, ne samo da inkriminirano razdoblje prema izreci pobijane presude nije šire od onog iz optužnice, nego nije ni drugačije. Prema tome, nema govora o prekoračenju optužbe u tom dijelu. Nadalje, svi telefonski razgovori koje je prvostupanjski sud upotrijebio kao dokaze u ovom postupku, pa tako i oni između optuženice i D. G. iz razdoblja od 1. ožujka do 23. travnja 2009. rezultat su zakonito provedenih posebnih izvida iz čl. 180. ZKP/97., što će u nastavku biti detaljnije obrazloženo. Osim toga, ti razgovori odnose se, odnosno nastavak su onih razgovora koji se odnose na inkriminacije iz razdoblja kako je ono navedeno u izreci pobijane presude. Prema tome, optužba nije prekoračena ni u tom dijelu.

Očito upirući na bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 2. ZKP/08., optuženica ističe da su nezakoniti dokazi, kako nalog istražnog suca broj U-KIR-27/08 od 16. siječnja 2009. o provođenju mjera nadzora i tehničkog snimanja telefonskih razgovora odnosno sredstava za tehničko komuniciranje na daljinu te tajno praćenje i tehničko snimanje osoba i predmeta izdan u odnosu na nju, tako i svi dokazi koji su proizašli iz postupanja prema njoj po tom nalogu. Ovo stoga što je, kako se to navodi u žalbi optuženice, taj nalog izdan na temelju službene zabilješke R. Z. od 15. siječnja 2009., koja je izdvojena iz spisa kao nezakonita i koja ne može biti osnovom za ograničavanje ustavnih i konvencijskih prava, tim više što se njezin autor kasnije pojavljuje kao ispitivač optuženice u postupku protiv nje. Što se tiče samog naloga, žaliteljica tvrdi da isti ne sadrži dostatna obrazloženja za ograničenja konvencijskog i ustavnog prava na tajnost dopisivanja i drugih oblika općenja, da nema nikakvog obrazloženja o tome kakve su indicije predočili tražitelji tih mjera, postoje li za to kakvi dokazi i što se očekuje pronaći praćenjem te komunikacije optuženice.

U odnosu na istaknute žalbene navode prije svega treba reći da službena zabilješka od 15. siječnja 2009., koju je sastavio policijski službenik R. Z., nije izdvojena iz spisa predmeta kao nezakonit dokaz, već kao dokaz na kojemu se ne može temeljiti sudska odluka jer policijski službenik R. Z., koji je istu sastavio, svoja saznanja iz razgovora s optuženicom nije iznio na način koji je bio propisan tada, a ni sada važećem procesnom zakonu. Međutim, a

kako je to pravilno utvrdio prvostupanjski sud u rješenju kojim je istu izdvojio iz spisa predmeta (što je potvrdio i ovaj sud u svojoj odluci broj I Kž-Us- 50/2019 od 7. svibnja 2019.), u vrijeme kada je ta službena zabilješka sastavljena ista je predstavljala početni izvor saznanja o osnovama sumnje za počinjenje kaznenog djela od strane optuženice. Prema tome, a protivno stanovištu žaliteljice, ista predstavlja zakoniti izvor saznanja na kojemu je, uz ostale tada raspoložive dokaze, utemeljen nalog istražnog suca Županijskog suda u Rijeci broj U-KIR-27/08 od 16. siječnja 2009. o provođenju posebnih izvida iz čl. 180. ZKP/97. u odnosu na optuženu D. S. Prema tome, optuženica nije u pravu kada tvrdi da su zbog toga nezakoniti dokazi i navedeni nalog istražnog suca i svi iz njega proizašli rezultati jer ovdje nije riječ o tzv. „plodovima otrovane voćke“. Također, nije bilo nikakve zapreke da se sastavljač te službene zabilješke u kasnijem tijeku postupka ispita u svojstvu svjedoka i da njegov svjedočki iskaz bude dokaz u ovom postupku.

Nisu osnovane ni žalbene tvrdnje optuženice kojima se osporava zakonitost samog naloga na temelju kojega su prema njoj određeni posebni izvidi. Naime, iz spisu predmeta Županijskog suda u Rijeci broj U-KIR-27/2008 priležećeg zahtjeva USKOK-a broj POV-17/08 od 16. siječnja 2009. za određivanje mjera kojima se privremeno ograničavaju određena ustavna prava građana iz čl. 180. st. 1. toč. 1. ZKP/97. (listovi 171 do 174) razvidno je da isti sadrži valjanu argumentaciju u odnosu na postojanje svih pretpostavki za izdavanje naloga istražnog suca o određivanju provođenja tih mjera naspram optuženice. Nadalje, obrazloženje naloga istražnog suca Županijskog suda u Rijeci broj U-KIR-27/08-36 od 16. siječnja 2009. o određivanju provođenja tih mjera naspram optuženice (listovi 175 do 176) u cijelosti je sukladno zahtjevu USKOK-a te sadrži, doduše, kratke, ali dostatne, jasne i valjane razloge za sve pretpostavke propisane odredbom čl. 180. st. 1. ZKP/97. (postojanje zahtjeva državnog odvjetnika, izvidi kaznenih djela ne bi se mogli provesti na drugi način i postojanje osnova sumnje da je optuženica počinila kazneno djelo iz čl. 181. ZKP/97.).

Osim toga, pitanje zakonitosti ovih dokaza već je bilo problematizirano u tijeku ovog kaznenog postupka te je o istome pravomoćno odlučeno (rješenje Županijskog suda u Rijeci broj K-Us-20/2018-17 od 1. travnja 2019., potvrđeno rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj I Kž-Us-50/2019-4 od 7. svibnja 2019.).

Optuženica smatra da joj je izdvajanjem iz spisa predmeta snimke telefonskog razgovora između nje i R. Z. od 24. veljače 2009. povrijeđeno pravo obrane (čl. 469. st. 3. ZKP/08.). Ovo stoga što u tom razgovoru R. Z. pokušava prisilno nametnuti da se razgovor između njega i optuženice od 15. siječnja 2009. odvijao onako kako se nije odvijao. Smatra da je upravo zbog postojanja proturječnosti između njezinog iskaza i iskaza svjedoka Z. u pogledu sadržaja tog razgovora trebalo preslušati taj razgovor kako bi se utvrdilo da svjedok Z. nije vjerodostojno iskazivao.

Međutim, ni istaknuti žalbeni navodi nisu prihvatljivi. Naime, u tom telefonskom razgovoru, vođenom između optuženice i R. Z. u vrijeme kada su se protiv optuženice provodili posebni izvidi iz čl. 180. ZKP/97., a koja činjenica je R. Z. bila poznata, sugovornici se dotiču razgovora koji su vodili 15. siječnja 2009., dakle onoga o kojemu je sastavljena prethodno spomenuta službena zabilješka (koja je također izdvojena iz spisa predmeta). Budući da taj razgovor predstavlja neku vrstu obavijesnog razgovora, prvostupanjski sud je pravilno odlučio izdvojivši njegovu snimku iz spisa predmeta jer je riječ o dokazu na kojemu se ne može temeljiti sudska odluka. Prema tome, potpuno je neprihvatljivo stanovište

optuženice o opravdanosti propitivanja vjerodostojnosti iskaza svjedoka R. Z. provođenjem tog dokaza. Ovdje još valja napomenuti da je prvostupanjski sud prilikom ocjene vjerodostojnosti iskaza tog svjedoka, osim obrane optuženice, svakako imao u vidu i analizirao i sve druge izvedene dokaze, kako materijalne, tako i personalne. Prema tome, ocjena prvostupanjskog suda o vjerodostojnosti iskaza svjedoka Z. utemeljena je na sveobuhvatnom uzimanju u obzir i analizi dokaznog materijala u ovom predmetu. Stoga se ovdje ne radi o postojanju „riječi protiv riječi“ između kojih se prvostupanjski sud odlučio prihvatiti kao istinitu onu Z., kako to nastoji prikazati žaliteljica.

Ne slažući se s ocjenom vjerodostojnosti iskaza svjedoka R. Z. danom od strane prvostupanjskog suda, optuženica nadalje ističe da taj sud, suprotno životnoj logici, zaključuje da je Z. iskren jer je odmah sastavio službenu zabilješku o razgovoru od 15. siječnja 2009., kao i kada zaključuje da optuženica i taj svjedok nisu bili u zavadi ili međusobnom zamjeranju, zbog čega da Z. nije imao razloga „podmetati joj“. Iznoseći svoju ocjenu vjerodostojnosti iskaza ovog svjedoka, žaliteljica navodi da je njegov motiv za takvo postupanje bilo napredovanje u službi. Smatra da je prvostupanjski sud stoga neosnovano odbio njezin dokazni prijedlog za preslušavanje snimke telefonskog razgovora zaposlenika porezne uprave I. M. i T. B. iz koje proizlazi da je Z. kao policijski službenik inzistirao da se prilikom obavljanja poreznog nadzora nad trgovačkim društvima D. G. ovome mora pronaći „neko kazneno djelo točno određene najmanje štete za državni proračun“.

Prvostupanjski sud je, protivno istaknutim žalbenim navodima optuženice, pravilno ocijenio iskaz svjedoka R. Z. vjerodostojnim u cijelosti, što je i obrazložio jasnim, detaljnim i vrlo logičnim razlozima koje u cijelosti prihvaća i ovaj drugostupanjski sud, tako da se žaliteljica, radi izbjegavanja nepotrebnog ponavljanja, upućuje na iste (stranica 23. pobijane presude). Također je pravilno odlučio odbivši dokazni prijedlog optuženice za preslušavanje snimke telefonskog razgovora na koju se optuženica ponovno poziva i u žalbi u nastojanju da ospori vjerodostojnost iskaza tog svjedoka, a kako i te razloge prvostupanjskog suda kao jasne, logične i životno uvjerljive u svemu prihvaća i ovaj sud, žaliteljica se i u tom dijelu upućuje na iste (stranica 12., pasus 1. pobijane presude).

Optuženica u svojoj žalbi nadalje ističe da iz snimki telefonskih razgovora između nje i R. Z. (osim one izdvojene od 24. veljače 2009.), a na kojima je prvostupanjski sud, između ostaloga, utemeljio svoje zaključke o njezinoj krivnji, ne proizlazi učin nikakvog kaznenog djela, već da se tu radi o razgovorima između njih dvoje u kojima ona traži od Z. sastanak zbog određenih predmeta i navodi o kojim se predmetima radi, pri čemu do takvog sastanka ni nije došlo. Smatra da te snimke upravo potvrđuju njezinu obranu u pogledu toga zašto je tražila sastanke sa Z., što bi se potvrdilo i uvidom u te spise. Ističe da je u tom smislu prvostupanjski sud neosnovano i bez dostatnog obrazloženja odbio i njezin dokazni prijedlog da se izvrši uvid u spis predmeta protiv S. S. kojim je ona bila zadužena u ODO Pazin. Žaliteljica, naime, tvrdi da bi se upravo uvidom u taj spis predmeta dokazalo da je Z. neistinito iskazao rekavši da se on i optuženica o tom predmetu nisu ništa dogovorili, a upravo u tom spisu moraju postojati dokazi za to da je ona zato i došla na sastanak kod Z. 15. siječnja 2009.

Premda su izloženi žalbeni navodi istaknuti (i) u okviru žalbene osnove bitne postupovne povrede, njima se u suštini osporava pravilnost i potpunost činjeničnog stanja utvrđenog po prvostupanjskom sudu, i to kako u pogledu zaključaka izvedenih iz snimki

telefonskih razgovora pribavljenih provođenjem posebnih izvida, tako i u pogledu vjerodostojnosti iskaza svjedoka R. Z.

U odnosu na ovo prvo treba navesti da iz sva tri telefonska razgovora između optuženice i R. Z. koje je prvostupanjski sud izveo kao dokaz u ovom postupku i na kojima je, između ostaloga, utemeljio svoje zaključke o krivnji optuženice (riječ je o dva telefonska razgovora od 20. siječnja 2009. s početkom u 12:17:10 sati i u 13:43:34 sati te o jednom telefonskom razgovoru od 27. siječnja 2009. s početkom u 11:25:12 sati) proizlazi da optuženica zove R. Z. sa zamolbom da se dogovore za neposredni susret. Iz tih razgovora, analizirajući ih same za sebe, doista ne proizlazi ništa što bi pobuđivalo sumnju u kakvu kriminalnu namjeru, a osim toga u daljnjem tijeku događanja ni nije došlo do takvog susreta među njima. Međutim, ovdje valja imati u vidu da se ti razgovori odvijaju paralelno, odnosno u istom razdoblju u kojem optuženica intenzivno komunicira s D. G. i da su isti u smislu njihovog sadržaja (traženja optuženice od Z. da se neposredno sastanu) posljedica onoga o čemu razgovaraju optuženica i G., a to je traženje G. od optuženice da, s ciljem nezakonitog utjecaja na tijek i rezultate policijskih izvida i poreznog nadzora koji su se provodili nad G., utječe na R. Z. zaduženog za rad u tom predmetu u smislu smanjenja agilnosti istraživanja te da poveže G. i Z. i organizira njihov neposredni susret. Prema tome, ne mogu se prihvatiti žalbeni navodi optuženice da iz snimki telefonskih razgovora između nje i Z. ne proizlazi učin nikakvog kaznenog djela.

Prvostupanjski sud je, protivno daljnjim žalbenim navodima optuženice, pravilno odlučio i kada je odbio kao nevažan njezin dokazni prijedlog da se izvrši uvid u spis predmeta ODO Pazin protiv osumnjičenog S. S. radi dokazivanja da je Z. neistinito iskazao da se on i optuženica o tom predmetu nisu ništa dogovorili. Naime, uz prihvaćanje one argumentacije koju je, doduše, šturo, ali ipak dostatno i dovoljno jasno, izložio prvostupanjski sud (stranica 11., pasus 5. pobijane presude), ovdje još valja dodati da činjenica da su optuženica i R. Z. zajedno radili na tom predmetu i da je optuženica na dogovoreni sastanak sa Z. 15. siječnja 2009. došla, između ostaloga, zbog dogovora o radu na tom predmetu, nije sporna. Naime, i svjedok R. Z. je u odnosu na taj sastanak naveo da su se on i optuženica trebali naći u svezi predmeta, tj. kriminalističke obrade vezane uz TD G. u kojemu je odgovorna osoba S. S. te su na tom sastanku razgovarali i o tom predmetu, ali su o tome najmanje razgovarali i naposljetku se u vezi toga nisu ništa dogovorili.

Točno je da svjedok R. Z. u svome iskazu nije naveo da je optuženica od njega zatražila poduzimanje određene konkretne radnje. Međutim, žaliteljica nije u pravu kada tvrdi da to nije pojasnio ni tužitelj u optužnici ni prvostupanjski sud u izreci pobijane presude, tako da je prvostupanjski sud sam iz konteksta zaključio, i to pogrešno, da je ona tražila od Z. da „smanji aktivnost svog rada na predmetu G.“.

Prije svega, činjenični opis djela iz izreke pobijane presude u cijelosti je istovjetan činjeničnom opisu djela iz posljednje izmjene optužnice USKOK-a. Prema tome, upravo onako kako je optužena, optuženica je i presuđena. U činjeničnom opisu djela iz izreke pobijane presude detaljno su opisane radnje koje je optuženica na traženje D. G. poduzimala naspram R. Z., a iz opisa tih radnji proizlazi upravo ono što je, po ocjeni ovoga suda, prvostupanjski sud pravilno zaključio – nastojanje optuženice da utječe na R. Z. u smislu smanjenja aktivnosti svoga rada na predmetu D. G. Budući da je prvostupanjski sud za taj svoj zaključak dao vrlo iscrpne, logične i životno uvjerljive razloge, koje u cijelosti prihvaća i

ovaj sud, to se žaliteljica, radi izbjegavanja nepotrebnog ponavljanja, upućuje ne iste (stranica 26., pasus 3. do stranica 27., pasus 3. pobijane presude).

Optuženica nije u pravu ni kada tvrdi da iz preslušanih snimki telefonskih razgovora između nje i G. ne proizlazi da bi ovaj tražio od nje da ona zatraži nešto od Z. ili da utječe na njegov policijski rad. Tvrdi da iz tih razgovora proizlazi samo to da oni razgovaraju o poreznom nadzoru kod G., koji izražava strah da bi mu netko tu mogao „napakirati“. Smatra da je prvostupanjski sud pogrešno interpretirao i izraze upotrijebljene u tim razgovorima te pogrešno zaključio da se isti odnose upravo na Z. Osim toga, da nije jasno što je prvostupanjski sud htio reći navodom „sanirati štetu“ kada je interpretirao telefonski razgovor između nje i D. G. od 25. veljače 2009.

Istaknutim žalbenim navodima optuženica nastoji osporiti pravilnost zaključaka prvostupanjskog suda u pogledu onoga što proizlazi iz telefonske komunikacije između nje i D. G., dajući pri tome vlastito tumačenje smisla tih razgovora uz zaključak da iz istih ne proizlazi ništa inkriminirajuće. Međutim, bez uspjeha. Naime, zaključke do kojih je došao prvostupanjski sud nakon detaljne i iscrpne analize te telefonske komunikacije kao vrlo opsežne, uvjerljive i životno logične u cijelosti prihvaća i ovaj sud pa se na iste upućuje i žaliteljica (stranica 12., pasus 2. do stranica 16., pasus 4. pobijane presude).

Optuženica nije u pravu ni kada u žalbi ističe da je prvostupanjski sud navod G. da od nje nije ništa tražio ocijenio nevjerodostojnim samo zato što smatra da je isti suprotan iskazu svjedoka Z., što da nije točno jer ovaj potonji nije iskazivao o odnosu G. prema optuženici, već samo o sadržaju svog razgovora s optuženicom.

Prije svega, prvostupanjski sud svoju ocjenu vjerodostojnosti iskaza svjedoka G. nije utemeljio samo na usporedbi tog iskaza s onim svjedoka Z., već uzimanjem u obzir svega onoga što je utvrdio izvođenjem svih dokaza u ovom predmetu. To se, prije svega, odnosi na preslušane telefonske razgovore između optuženice i D. G. Naime, upravo i primarno iz tih razgovora jasno proizlaze traženja, odnosno zahtjevi G. naspram optuženice u smislu kako joj je inkriminirano, a svjedočki iskaz R. Z. to samo potvrđuje. Točno je, naime, da taj svjedok nije iskazivao o odnosu G. prema optuženici. Međutim, kada se ono što je taj svjedok iskazao u pogledu svoje komunikacije s optuženicom dovede u vezu s onime što proizlazi iz telefonske komunikacije između optuženice i D. G., pa i s ona tri telefonska razgovora između optuženice i R. Z. (u kojima optuženica naziva Z. sa zamolbom da se dogovore za neposredni susret), tada je, i prema ocjeni ovoga suda, pravilan zaključak prvostupanjskog suda da je D. G. tražio od optuženice da utječe na policijskog službenika R. Z. u smislu smanjenja agilnosti istraživanja u tijeku provođenja policijskih izvida i poreznog nadzora nad njime te da ga poveže s ovime.

Žaliteljica nadalje ističe da rezultat iskaza svjedoka E. K., koji je tempore criminis obnašao dužnost dogradonačelnika G. P., govori o tome da ona nema pravo jednakosti pred zakonom. Ovo stoga što, kako to tvrdi žaliteljica, iz njegovog iskaza proizlazi da je on kao službena osoba iskoristio svoj položaj kao dogradonačelnik poznatog grada i prekoračio svoje ovlasti te pokušao G. pribaviti neimovinsku korist s ciljem smanjenja aktivnosti Z. dok je ovaj potonji provodio izvide protiv G., na što ga je uputio G. znajući da su prijatelji.

Istaknuti žalbeni navodi potpuno su promašeni. Prije svega, iz iskaza svjedoka E. K. (koji je prvostupanjski sud s pravom prihvatio kao vjerodostojan u cijelosti) proizlazi da ga je poznanik D. G., znajući da je prijatelj R. Z., zamolio da s ovime obavi razgovor u smislu da mu ovaj nešto ne „pakira“, pri čemu on to nije shvatio kao pokušaj utjecanja na R. Z. On je Z. doista i prenio G. poruku, naglašavajući kako ne želi da to smatra pokušajem utjecaja, već da samo prenosi poruku. Z. mu je odgovorio da on ne radi na tom predmetu te je on to prenio G. Dakle, osim što se ovdje ne radi o tome da je svjedok E. K. na traženje G. razgovarao sa Z. u svom službenom svojstvu, kako to nastoji prikazati žaliteljica, već u svojstvu privatne osobe, sasvim je jasno da taj razgovor nije bio usmjeren pokušavanju bilo kakvog utjecaja na Z.. Ovo tim više kada se, uz sadržaj tog razgovora, uzme u obzir da se radilo o samo jednom razgovoru.

Žaliteljica nadalje ističe da nije jasno na temelju čega je prvostupanjski sud zaključio da su E. K. i D. J. njezini i prijatelji D. G.

Premda je to sasvim neodlučno za ovaj predmet, valja reći da se ovdje radi o nespretnom izričaju prvostupanjskog suda. Naime, dajući ocjenu vjerodostojnosti iskaza svjedoka E. K. i D. J., prvostupanjski sud je naveo da je riječ o prijateljima D. G. i optužene D. S., očito htijući reći da je ovaj prvi G. prijatelj, a ovaj drugi da je prijatelj optuženice. Međutim, ova nespretnost u obrazlaganju, kako je već ranije navedeno, nema nikakav značaj na utvrđivanje krivnje optuženice.

U okviru žalbene osnove povrede kaznenog zakona optuženica ističe da se iz činjenica koje je prvostupanjski sud utvrdio ne razabire biće nijednog kaznenog djela. Tako ističe da u poreznom nadzoru i policijskim izvidima koje su provodili USKOK i navodno Z. nije pronađeno počinjenje nijednog kaznenog djela, zbog čega onda ovdje nema govora ni o kakvoj neimovinskoj koristi. Osim toga, neimovinska korist isključuje cilj izbjegavanja porezne obveze jer je to očito imovinska korist. Po stanovištu žaliteljice je za uspjeh optužbe u ovom predmetu bitno da je G. počinio neko kazneno djelo koje želi izbjeći, pri čemu ta neimovinska korist mora biti jasno naznačena i u optužnici i u izreci pobijane presude, što da ovdje nije slučaj.

Izloženim žalbenim navodima optuženica zapravo prigovara pravilnosti činjeničnog stanja utvrđenog po prvostupanjskom sudu, a ono ne opravdava žalbenu osnovu povrede kaznenog zakona. Ovo stoga što se postojanje povrede kaznenog zakona ne prosuđuje prema činjeničnom stanju koje bi bilo ispravno sa stanovišta žaliteljice, nego prema činjeničnom stanju iz izreke presude. U konkretnom slučaju prvostupanjski sud je na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio kazneni zakon pravno označivši opisanu djelatnost optuženice kao kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz čl. 337. st. 1. KZ/97.

Pri tome su potpuno neprihvatljivi i žalbeni prigovori optuženice kojima se polemizira s utvrđenjima prvostupanjskog suda vezanima uz cilj inkriminiranog joj postupanja kako je on opisan u izreci pobijane presude i obrazložen u njezinim razlozima. Naime, optuženica je proglašena krivom radi postupanja usmjerenog pribavljanju D. G. neimovinske koristi koja se sastoji u ostvarivanju nezakonitog utjecaja na tijek i rezultate i policijskih izvida i poreznog nadzora, a sve skupa kako bi se još u fazi kriminalističkog istraživanja D. G. i poslovanja njegovog trgovačkog društva utjecalo na eventualni budući tijek postupka u smislu izbjegavanja kaznene odgovornosti. Prema tome, ovdje je svakako riječ o postupanju s ciljem

pribavljanja drugome neimovinske koristi, pri čemu je neodlučno je li D. G. počinio neko kazneno djelo koje želi izbjeći.

Žaleći se zbog povrede kaznenog zakona, optuženica nadalje ističe da ne postoji pravni kontinuitet između kaznenog djela iz čl. 337. st. 1. KZ/97. i kaznenog djela iz čl. 291. st. 1. KZ/11. u smislu i na način kako to tumači prvostupanjski sud. Ovo stoga što za dovršenje kaznenog djela iz čl. 337. st. 1. KZ/97. uopće nije trebala nastupiti korist niti je trebala biti prouzročena šteta, već je bilo bitno da službena ili odgovorna osoba postupa s ciljem pribavljanja neimovinske koristi ili prouzročenja štete, dok je za dovršenje kaznenog djela iz čl. 291. st. 1. KZ/11. potrebno da takva posljedica nastupi. Stoga smatra da je u konkretnom slučaju trebalo primijeniti KZ/11. kao blaži kazneni zakon.

Točno je da se za dovršenje kaznenog djela zlouporabe položaja i ovlasti iz čl. 337. st. 1. KZ/97. ne zahtijeva da je nastupila posljedica u smislu da je drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi pribavljena kakva neimovinska korist ili da je drugome prouzročena šteta, dok je kazneno djelo istoga naziva iz čl. 291. st. 1. KZ/11. dovršeno time što je drugoj osobi pribavljena korist ili je drugome prouzročena šteta. Uz pretpostavku da u konkretnom slučaju nikome nije bila pribavljena nikakva neimovinska korist (što je, kao što je prethodno navedeno, neodlučno za počinjenje kaznenog djela iz čl. 337. st. 1. KZ/97.), djelatnost optuženice kako je ona opisana u izreci pobijane presude mogla bi se označiti kao kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti u pokušaju iz čl. 291. st. 1. u vezi s čl. 34. KZ/11. Međutim, ni u tom slučaju KZ/11. za optuženicu nije blaži. Naime, za kazneno djelo iz čl. 337. st. 1. KZ/97. propisana je kazna zatvora od tri mjeseca do tri godine, dok je za kazneno djelo iz čl. 291. st. 1. KZ/11. propisana kazna zatvora od šest mjeseci do pet godina. Polazeći od okvira propisanih kazni za ova kaznena djela te imajući u vidu da je pokušaj kaznenog djela kažnjiv jednako kao i dovršeno kazneno djelo (pri čemu je blaže kažnjavanje za pokušaj tek mogućnost), proizlazi da je KZ/97. kao materijalni kazneni zakon koji je bio na snazi u vrijeme inkriminacije i u tom slučaju za optuženicu blaži.

U okviru žalbene osnove iz čl. 469. ZKP/08. optuženica ističe i to da prvostupanjski sud izjednačuje činjenicu položaja općinske državne odvjetnice s njezinim autoritetom, što smatra pogrešnim jer se odredba čl. 337. KZ/97. ne može uzeti kao „kaučuk-paragraf“, već se prekoračenje ovlasti mora dovesti u vezu upravo funkcije službene osobe, a ne njezinog autoriteta. Smatra da je pogrešno utvrđena i činjenica njezinog autoriteta i službenog odnosa prema R. Z. Ovo obrazlaže time da ona prema njemu nije imala nikakav položaj niti ovlasti koje je mogla prekoračiti jer je ona bila općinska državna odvjetnica, a on policijski službenik, tako da mu ona nije bila nadređena, bilo posredno bilo neposredno.

Međutim, ni izloženi žalbeni prigovori nisu osnovani. Prije svega, nije sporno da je optuženica u inkriminirano vrijeme bila općinska državna odvjetnica u Općinskom državnom odvjetništvu u Pazinu, čime je ispunjen uvjet da bude smatrana službenom osobom u smislu odredbe čl. 89. st. 3. KZ/97. (na snazi u vrijeme počinjenja kaznenog djela), kao i u smislu odredbe čl. 87. st. 3. KZ/11. (na snazi u vrijeme suđenja). Jednako tako, nije sporno ni to da je ona u tom svojstvu u inkriminirano vrijeme surađivala s policijskim službenikom R. Z. u radu na nizu predmeta, a u vezi jednoga od njih (predmet S. S.) je i došla kod njega na sastanak u policijsku postaju 15. siječnja 2009. Nije sporno ni to da optuženica u inkriminirano vrijeme nije bila zadužena za rad na predmetu G. Međutim, a kao što je to pravilno zaključio prvostupanjski sud, D. G. je u to vrijeme bio predmetom kriminalističke obrade (koja je

uključivala policijske izvide i porezni nadzor) kojim je bio zadužen policijski službenik R. Z. te još nije bila donesena odluka hoće li se D. G. teretiti za neko kazneno djelo ili za prekršaj ili ga se neće teretiti ni za što. Kada je optuženica u prethodno navedenom svojstvu 15. siječnja 2009. došla u policijsku postaju na sastanak s policijskim službenikom R. Z., a radi razgovora o predmetu kojega zajednički duže (S. S.) i pri tome (kako je to prvostupanjski sud slikovito naveo) "načela" i predmet D. G., kojim nije bila zadužena, ali za koji je znala da je njime bio zadužen policijski službenik R. Z., i u odnosu na koji je nastojala utjecati na ovoga u smislu smanjenja njegove aktivnosti kriminalističkog istraživanja, time je iskoristila svoj položaj i prekoračila granice svojih ovlasti općinske državne odvjetnice u P.

Točno je da, gledajući formalno, optuženica nije bila hijerarhijski nadređena policijskom službeniku R. Z. Međutim, a kao što je to pravilno zaključio i prvostupanjski sud, optuženica je zbog prirode posla državne odvjetnice bila ta koja je usmjeravala i kontrolirala policijskog službenika Z. u konkretnim postupanjima u predmetima u kojima je provedena kriminalistička obrada predmeta iz nadležnosti državnog odvjetništva kojemu je ona bila na čelu, čega su oboje bili svjesni. Da je policijski službenik R. Z. optuženicu doživljavao kao osobu koja je naspram njega, a s obzirom na svoj položaj općinske državne odvjetnice, imala autoritet, jasno proizlazi iz njegovog opisa utiska njezinih riječi izgovorenih mu na sastanku 15. siječnja 2009. Naime, opisujući taj sastanak, svjedok Z. naveo je da su ga riječi koje mu je optuženica izgovorila "zbunile i uznemirile, čak i preplašile jer su dolazile iz usta državne odvjetnice koja je do tada bila temeljita". Prema tome, osim što je formalno ispunjavala uvjet da je se smatra službenom osobom, optuženica je zbog prirode svog službenog položaja i odnosa naspram policijskog službenika R. Z. prema istome imala i autoritet kojim može usmjeravati njegov rad.

Sljedeći žalbeni prigovor optuženice istaknut u okviru žalbene osnove iz čl. 469. ZKP/08. odnosi se na pitanje pravilnosti uračunavanja u izrečenu kaznu zatvora vremena za koje je bila lišena slobode, pa tako ističe da je bila lišena slobode dva dana, a ne jedan dan, kako bi to proizlazilo iz pobijane presude.

U odnosu na istaknuto valja reći da pitanje zakonitosti primjene mjere lišenja slobode u tijeku postupka koji je prethodio donošenju prvostupanjske presude može biti riješeno primjenom čl. 180. st. 2. ZKP/08. kojim je propisano da će, ako se pojavi sumnja u dopuštenost izvršenja sudske odluke ili u računanje kazne, ili ako u pravomoćnoj presudi nije odlučeno o uračunavanju pritvora, istražnog zatvora ili prije izdržane kazne, ili to uračunavanje nije pravilno obavljeno, o tome posebnim rješenjem odlučiti predsjednik prvostupanjskog vijeća.

Prema tome, žalba optuženice zbog povrede kaznenog zakona nije osnovana ni u tom dijelu, a ni ispitivanjem pobijane presude sukladno čl. 476. st. 1. toč. 2. ZKP/08. nije utvrđeno da bi na štetu optuženice bio povrijeđen kazneni zakon.

Žaliteljica nije u pravu ni kada ističe da joj je, time što prvostupanjski sud u pobijanoj presudi nije donio odluku o privremenom oduzetim predmetima, tj. o ogrlici u kutiji „Z.“ u smislu odredbe čl. 270. st. 1. ZKP/08., povrijeđeno i pravo vlasništva.

Naime, odluka u smislu prethodno citirane zakonske odredbe takve je prirode da ju prvostupanjski sud može donijeti i nakon pravomoćnosti presude. Prema tome, nema zapreke

za donošenje takve odluke in futuro niti je nedonošenje takve odluke (koja je po svojoj pravnoj prirodi rješenje) u okviru presude od bilo kakvog utjecaja na njezinu zakonitost. Osim toga, navedeni predmet u konkretnom slučaju niti nije dio inkriminacije prema činjeničnom opisu djela iz izreke pobijane presude, tako da ni u tom smislu nije riječ o odlučnoj činjenici o kojoj se prvostupanjski sud bio dužan očitovati. S obzirom na navedeno, žaliteljica nije u pravu ni kada tvrdi da je, time što u činjeničnom opisu izreke pobijane presude nije navedeno ništa u pogledu ogrlice, dok u obrazloženju jest, počinjena bitna postupovna povreda iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08.

Na žalbe USKOK-a i optuženice zbog odluke o kazni

Žaleći se zbog odluke o kazni, USKOK ističe da je prvostupanjski sud precijenio značaj olakotnih okolnosti na strani optuženice, odnosno da je iste čak pogrešno utvrdio. Tako, u odnosu na okolnost majčinstva, ističe da je jedno od njezinih troje punoljetne djece ujedno i njezin izabrani branitelj te su ta djeca odrasli i samostalni ljudi koji ni na koji način ne ovise o optuženici. Smatra da prvostupanjski sud nije u dovoljnoj mjeri dao značaj pogibeljnosti i društvenoj opasnosti ovog koruptivnog kaznenog djela te načinu njegovog počinjenja, a osobito upornosti koju je optuženica iskazala pri tome, sve imajući u vidu dužnost koju je tada obnašala. Nadalje ističe da se protiv optuženice vodi kazneni postupak za druga, također službenička kaznena djela, zbog kojih je nepravomoćno osuđena na kaznu zatvora, što se treba cijeliti otegotnim jer je od optuženice, s obzirom na njezinu životnu dob i profesiju, bilo za očekivati da će njezino ponašanje biti usklađeno sa zakonima. USKOK smatra da izloženo ne opravdava zaključak da se i bez izvršenja kazne zatvora može očekivati ostvarenje svrhe kažnjavanja, odnosno da nisu ispunjeni uvjeti za primjenu uvjetne osude.

Žaleći se zbog odluke o kazni, optuženica ističe da joj je prvostupanjski sud, iako je zaključio da na njezinoj strani ne postoje otegotne okolnosti, ipak uzeo u obzir da je „svojim postupanjem kao pravosudni dužnosnik zadužen prvenstveno za progon počinitelja kaznenih djela potkopala temelje povjerenja u pravnu državu“. Nadalje, da nisu uzete u obzir kao olakotne ni okolnosti da se nakon uhićenja u ovom predmetu ona povlačila po medijima, čime je javno i za cijeli život označena kao korumpirana osoba, da je zbog vođenja ovog kaznenog postupka bila onemogućena pronaći drugi posao, što je za posljedicu imalo i negativne imovinske posljedice za njezinu egzistenciju, kao i za njezino zdravlje. Ističe svoje profesionalne uspjehe i postignuća u karijeri. Smatra upitnim, kada se sagledaju razmjerno štetne posljedice kaznenog djela i životne kazne koju trpi posljednjih 11 godina, ima li bilo koja kazna svrhu kažnjavanja, a ako i ima, predlaže da je se osudi na najmanju moguću zakonsku kaznu zatvora te izrekne uvjetna osuda, ali uz najkraći mogući rok kušnje.

Razmatrajući ovako suprotstavljena stanovišta USKOK-a i optuženice, ovaj sud stanovišta je da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio sve okolnosti koje su u smislu odredbe čl. 56. KZ/97. odlučne za proces individualizacije kazne, kao i to da im je potom dao pravilan značaj. Tako su optuženoj D. S. olakotnim cijenjenu neosuđivanost i majčinstvo troje (punoljetne) djece, dok otegotne okolnosti na strani optuženice nisu utvrđene. Uzevši u obzir i stupanj krivnje te pogibeljnost kaznenog djela, odnosno to da je optuženica svojim postupanjem kao općinska državna odvjetnica zadužena prvenstveno za progon počinitelja kaznenih djela potkopala temelje povjerenja građana u pravnu državu, ali i okolnost da je od vremena počinjenja kaznenog djela do dana donošenja posljednje prvostupanjske presude proteklo više od 10 godina, prvostupanjski sud je optuženici za kazneno djelo iz čl. 337. st. 1.

KZ/97. odmjerio kaznu zatvora u trajanju od 8 mjeseci čije izvršenje je potom primjenom uvjetne osude odgođeno kroz razdoblje provjeravanja od 2 godine. Upravo takva kaznena sankcija je, i prema ocjeni ovoga suda, primjerena težini i okolnostima počinjenog kaznenog djela i osobi konkretne optuženice kao počiniteljice te je za očekivati da će se njome ostvariti svrha kažnjavanja iz čl. 50. KZ/97.

Stoga, a ne umanjujući niti obezvrjeđujući društvenu opasnost i značaj okolnosti počinjenja kaznenog djela za koje je optuženica proglašena krivom, nije prihvaćena žalba USKOK-a koji se zalaže za osudu na bezuvjetnu kaznu zatvora, bez da navodi i jednu novu okolnost koja bi postupanju optuženice davala teži značaj. Pri tome je za istaknuti da je, uvažavajući presumpciju nevinosti, potpuno neprihvatljivo žalbeno nastojanje USKOK-a da se okolnosti vođenja drugog kaznenog postupka protiv optuženice dade značaj otegotne okolnosti.

Jednako tako nije prihvaćena ni žalba optuženice iz čijeg sadržaja proizlazi da se zalaže za blaže kažnjavanje, pri čemu ne ističe neke druge ili nove okolnosti koje bi opravdavale značaj olakotnih okolnosti.

Kako, dakle, žalbe USKOK-a i optužene D. S. nisu osnovane, a pri ispitivanju pobijane presude nisu nađene ni povrede na čije postojanje drugostupanjski sud, sukladno čl. 476. st. 1. toč. 1. i 2. ZKP/08., pazi po službenoj dužnosti, na temelju čl. 482. ZKP/08., odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zagreb, 1. lipnja 2020. godine

Predsjednica vijeća:
Ana Garačić, v.r.